

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd – RP 2/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession och till lagar som har samband med den (RP 2/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 16/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att genomförandet av regleringen bevakas särskilt med avseende på hur den påverkar kommunernas förmåga att ändamålsenligt fullgöra sina lagstadgade uppgifter, tillgången till tjänster och skillnaderna mellan kommuner och kommuninvånare, och att åtgärder vidtas om det framkommer problem.
2. Riksdagen förutsätter att statsrådet utan dröjsmål bereder lagstiftning enligt vilken anknutna enheter ska publicera inköpsfakturadata och sända dem till upphandlingsdatalagret på samma grunder som deras ägare. Inköpsfakturadata bör vara i ett sådant format att de kan tolkas utan särskilda hjälpmedel.
3. Riksdagen förutsätter att statsrådet följer hur regleringen om marknadsundersökning fungerar och vilka konsekvenser den har för ökad konkurrens, företagens tillträde till marknaden och kostnadsbesparingar, och att skyldigheten att genomföra en marknadsundersökning vid behov utsträcks till att omfatta ett större antal offentliga upphandlingar än vad som nu föreslås.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

Lag

om ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 107—115 §, av dem 114 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 499/2021,

ändras 2 § 1 och 2 mom., 4 § 32 punkten, 15 § 6 mom. 58 § 1 mom. 6 punkten, 60 § 1 mom. 7 punkten, 65 § 2 mom., 75 § 1 mom., 78 §, det inledande stycket i 80 § 1 mom., 80 § 2 och 5 mom., 81 § 1 mom. 11 punkten, 82 § 1 mom., 88 § 4—7 mom., 92 § 2 mom., rubriken för 11 kap., 99 §, 100 § 1 mom., 101 §, rubriken för 102 §, rubriken för 103 §, 105 § 2 mom., 124 § 1 mom. 11 punkten, 125 § 1 mom., det inledande stycket i 136 § 1 mom., 136 § 2 mom. 5 punkten, det inledande stycket i 141 § 1 mom., 146 § 2 mom. 2 punkten, 150 § 1 mom. samt 154 § 3 mom., av dem 60 § 1 mom. 7 punkten, det inledande stycket i 80 § 1 mom. och 88 § 4 mom. sådana de lyder i lag 499/2021 samt 101 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 499/2021, och

fogas till 4 § en ny 33 punkt, till 15 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—5 mom. och det ändrade 6 mom. blir 3—7 mom., till 15 § ett nytt 8 mom., till 65 § ett nytt 3 mom., till 71 § ett nytt 4 mom., till 81 § 1 mom. en ny 12 punkt, till 100 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 101 a §, till 105 § ett nytt 3 mom., till 106 § ett nytt 2 mom. samt till 124 § 1 mom. en ny 12 punkt som följer:

2 §

Lagens ändamål

Denna lag har till ändamål att effektivisera användningen av allmänna medel och främja innovativ och ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar upphandling av hög kvalitet. Lagens ändamål är att beakta tillgodoseendet av försörjningsberedskapen och säkerhetsaspekterna vid offentlig upphandling och garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggtreprenader vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

De upphandlande enheterna ska sträva efter att ordna och planera sin upphandling så att den kan genomföras på ett så kostnadseffektivt och högkvalitativt sätt som möjligt genom att utnyttja befintliga konkurrensförhållanden. För att minska de administrativa uppgifterna i anslutning till upphandlingen kan de upphandlande enheterna utnyttja ramavtal samt genomföra gemensamma upphandlingar eller utnyttja andra samarbetsmöjligheter vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

---

4 §

Definitioner

I denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den avses med

---

32) *program och programmaterial* ett audiovisuellt program som avses i 3 § 1 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation samt radioprogram,

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

33) *resursenhet* en enhet som är fristående från anbudssökanden eller anbudsgivaren och vars kapacitet anbudssökanden eller anbudsgivaren utnyttjar för att uppfylla de krav som den upphandlande enheten ställer i fråga om ekonomisk och finansiell ställning enligt 85 § eller i fråga om teknisk prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer enligt 86 §.

15 §

Upphandling hos enheter anknutna till den upphandlande enheten

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är en förutsättning för användning av en anknuten enhet i aktiebolagsform att den upphandlande enhetens direkta ägarandel i den anknutna enheten är minst 10 procent.

Denna lag tillämpas inte på situationer där en anknuten enhet som är en upphandlande enhet gör en upphandling hos en upphandlande enhet som ensam utövar ett bestämmande inflytande över den eller hos en annan anknuten enhet som samma upphandlande enhet ensam utövar ett bestämmande inflytande över.

Den förutsättning för användning av en anknuten enhet som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte på sådana anknutna enheter som har inrättats på grund av allmänt intresse för att producera endast en avgränsad och lagstadgad tjänst eller informationssystem med direkt anknytning till produktionen av en sådan tjänst. En sådan anknuten enhets omsättning får inte överstiga en miljon euro per år. Ett sådant tjänsteavtal som ingåtts med en anknuten enhet får vara i kraft i högst fyra år.

58 §

Annonsering om upphandling

En upphandlande enhet ska sända följande annonser för publicering:

6) en annons i efterhand om upphandlingar och koncessioner som avses i 1—4 punkten och om direktupphandlingar som avses i 40 och 41 §,

60 §

Publicering av upphandlingsannonser

Följande annonser enligt 58 § ska på elektronisk väg och på det standardformulär som avses i 59 § 1 mom. sändas för publicering på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi

7) annonser i efterhand som gäller 1—4 och 8 punkten och om direktupphandlingar som avses i 40 och 41 §,

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

65 §

Marknadsundersökning

Vid en marknadsundersökning får den upphandlande enheten höra företag inom branschen, oberoende experter, eller andra aktörer. Marknadsundersökningen får också genomföras med hjälp av olika bedömningsverktyg. De råd som olika aktörer ger får användas som hjälp vid planeringen och genomförandet av upphandlingsförfarandet, men användningen av råden får dock inte leda till att en viss leverantör gynnas eller på något annat sätt leda till att konkurrensen snedvrids och inte heller leda till ett förfarande i strid med principerna enligt 3 § om icke-diskriminering och öppenhet.

Om det uppskattade sammanlagda värdet, exklusive mervärdesskatt, av en upphandling överstiger 10 miljoner euro, ska den upphandlande enheten genomföra en marknadsundersökning eller bedöma olika alternativ för genomförande av upphandlingen som en del av planeringen av upphandlingen.

71 §

Beskrivning av föremålet för upphandlingen

Den upphandlande enheten får i beskrivningen av föremålet för upphandlingen ställa sådana villkor avseende säkerhet och beredskap genom vilka det kan säkerställas att en produkt, tjänst eller entreprenad som upphandlas finns tillgänglig, fungerar och kan användas störningsfritt på det sätt som förutsatts i anbudsförfrågan för föremålet för upphandlingen under hela dess livscykel. Upphandlingar som hänför sig till beredskap får konkurrensutsättas villkorligt.

75 §

Uppdelning av upphandlingskontrakt i delar

Den upphandlande enheten ska dela upp en upphandling i separata delar eller konkurrensutsätta delarna genom separata anbudsförfaranden. En upphandling kan också delas upp i delar genom att minst två leverantörer väljs för ett ramavtal eller genom att ett dynamiskt inköpssystem införs. Skyldigheten att dela upp en upphandling i delar gäller inte upphandling inom ramavtal enligt 43 §. Den upphandlande enheten får ange storleken på och föremålet för de delar som delas upp. Den upphandlande enheten kan dock låta bli att dela upp en upphandling i delar, om en uppdelning av grundad anledning inte är möjlig på grund av upphandlingens eller upphandlingsförfarandets art eller omfattning, genomförandesättet, det övergripande ansvaret eller de risker som är förenade med uppdelningen av upphandlingen, eller om upphandlingen föregås av en i 65 § avsedd marknadsundersökning. Den upphandlande enheten kan dessutom låta bli att dela upp upphandlingen i delar, om uppdelningen avsevärt ökar den upphandlande enhetens eller leverantörens administrativa kostnader eller skulle leda till en ständig kostnadsökning. Om den upphandlande enheten inte delar upp upphandlingskontraktet i delar,

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, upphandlingsbeslutet eller den särskilda rapporten om upphandlingsförfarandet.

---

78 §

Byte av underleverantörer

En upphandlande enhet får i enlighet med 87—89 § kontrollera om en obligatorisk grund för uteslutning enligt 80 § eller en av prövning beroende uteslutningsgrund enligt 81 § gäller i fråga om en underleverantör. Om en obligatorisk grund för uteslutning gäller i fråga om en underleverantör, ska den upphandlande enheten kräva att anbudsgivaren byter ut underleverantören. Om en av prövning beroende uteslutningsgrund gäller i fråga om en underleverantör, får den upphandlande enheten kräva att underleverantören byts ut mot en annan underleverantör.

80 §

Obligatoriska grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsörförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att anbudssökanden eller anbudsgivaren, en ledamot i dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren, genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts till straff för något av följande brott:

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsörförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a § i strafflagen, arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 §, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ockerliknande diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 §, anlåtande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §, grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 § eller grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a § i den lagen.

En anbudssökande eller anbudsgivare får inte uteslutas ur ett anbudsörförfarande, om

- 1) mer än fem år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 1 eller 3 mom. eller en försummelse som avses i 4 mom. gavs, eller
- 2) mer än tre år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 2 mom. gavs.

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

81 §

Av prövning beroende grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten får genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om anbudssökanden eller anbudsgivaren

11) otillbörligt har försökt påverka den upphandlande enhetens beslutsprocess, tillägna sig konfidentiell information som kan ge anbudssökanden eller anbudsgivaren otillbörliga fördelar i upphandlingsförfarandet eller avsiktligen lämna vilseledande uppgifter som kan ha en väsentlig inverkan på beslutet om val av anbudsgivare eller anbud,

12) har konstaterats vara otillförlitlig i sådan grad att en risk för den nationella eller lokala säkerheten är uppenbar.

82 §

Anbudssökandes och anbudsgivares avhjälpande åtgärder

En anbudssökande eller anbudsgivare kan lägga fram bevis på sin tillförlitlighet trots att en grund för uteslutning enligt 80 eller 81 § föreligger för anbudssökanden eller anbudsgivaren, dennas underleverantör enligt 77 § eller dennas resursenhet enligt 92 §. Om den upphandlande enheten anser att bevisen och tillförlitligheten är tillräckliga, får den inte utesluta anbudssökanden eller anbudsgivaren i fråga ur anbudsförfarandet.

88 §

Utredning av huruvida grunder för uteslutning föreligger och lämplighetskraven uppfylls

I fråga om de obligatoriska grunder för uteslutning som avses i 80 § i denna lag ska som bevismedel enligt 1 mom. godkännas ett utdrag enligt 6 § 8 mom. och 6 b § i straffregisterlagen (770/1993) eller ett straffregisterutdrag utfärdat av en behörig myndighet i ursprungslandet eller etableringslandet för anbudssökanden eller anbudsgivaren eller dennas resursenhet eller underleverantör eller en medlem i dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som utövar representations-, besluts- eller tillsynsmakt. Ett straffregisterutdrag får inte vara äldre än tolv månader. En upphandlande enhet eller en anbudssökande eller anbudsgivare eller dennas resursenhet eller underleverantör får inte ta en kopia av straffregisterutdraget eller spara det för egen del. Den upphandlande enheten ska när grunderna för uteslutning har utretts förstöra straffregisterutdraget eller returnera det till den person som utdraget gäller. Uppgifter som framgår av straffregistret får inte uppges för andra personer än sådana som nödvändigt behöver dem för att utreda grunderna för uteslutning. Om ovannämnda utdrag eller intyg inte utfärdas i anbudssökandens eller anbudsgivarens eller dennas resursenhets eller underleverantörs etableringsland, ska i stället för dessa som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

försäkran enligt lagstiftningen i etableringslandet som avlagts av en representant för anbudssökanden eller anbudsgivaren eller dennas resursenhet eller underleverantör.

I fråga om 81 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten ska ett intyg utfärdat av en behörig myndighet godkännas som bevis. Om sådana intyg inte utfärdas i anbudssökandens eller anbudsgivarens etableringsland, ska som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt etableringslandets lagstiftning som avlagts av en representant för anbudssökanden, anbudsgivaren eller dennas resursenhet eller underleverantör.

Bevis på en anbudssökandes eller anbudsgivares eller dennas resursenhets eller underleverantörs ekonomiska och finansiella ställning kan utgöras av ett eller flera av de dokument som anges i bilaga D. Om en anbudssökande eller anbudsgivare eller dennas resursenhet eller underleverantör av godtagbara skäl inte kan lämna de dokument som den upphandlande enheten begär, får anbudssökanden eller anbudsgivaren eller dennas resursenhet eller underleverantör redogöra för sin ekonomiska och finansiella ställning med hjälp av något annat dokument som den upphandlande enheten godtar.

Bevis på en anbudssökandes eller anbudsgivares eller dennas resursenhets eller underleverantörs tekniska kvalifikationer får lämnas i en eller flera av de former som anges i bilaga D, beroende på arten och mängden eller omfattningen och användningsändamålet för föremålet för upphandlingen.

---

92 §

Deltagande i anbudsförfaranden i grupp och utnyttjande av andra enheters kapacitet

---

En anbudssökande eller anbudsgivare får utnyttja andra enheters kapacitet för att uppfylla de krav i fråga om ekonomisk och finansiell ställning som avses i 85 § och de krav i fråga om teknisk prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer som avses i 86 §, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan anbudsgivaren eller anbudssökanden och resursenheten. Också en grupp får för fullgörande av kontraktet utnyttja kapaciteten hos andra enheter. Kapacitet som gäller kvalifikationer och erfarenhet hos personalen vid andra enheter får användas endast om de berörda andra enheterna genomför de byggtreprenader eller tillhandahåller de tjänster som är föremål för upphandlingen eller delar av dem. En anbudssökande eller anbudsgivare eller en grupp av dessa ska för den upphandlande enheten visa dokumentation över sin ekonomiska och finansiella ställning, tekniska prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer och uppfyllandet av övriga krav.

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

11 kap.

Nationella förfaranden, social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänsteupphandlingar

99 §

Bestämmelser som tillämpas på upphandlingar enligt detta kapitel

Förutom bestämmelserna i avdelning I och IV ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på varu- och tjänsteupphandlingar, projekttävlingar och byggentreprenader vars värde underskrider det EU-tröskelvärde som anges i 26 § men uppgår till minst de nationella tröskelvärden som anges i 25 § 1 mom. 1 eller 2 punkten.

Förutom bestämmelserna i avdelning I och IV ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på social- och hälsovårdstjänster samt de tjänsteupphandlingar som förtecknas i bilaga E och vars värde uppgår till minst de nationella tröskelvärden som anges i 25 § 1 mom. 3 eller 4 punkten.

Förutom bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska på upphandlingar enligt detta kapitel tillämpas bestämmelserna om marknadsundersökning i 65 § och bestämmelserna om onormalt låga anbud i 96 §, om inte den upphandlande enheten anger något annat i upphandlingsdokumenten.

100 §

Upphandlingsförfarande

Den upphandlande enheten ska vid konkurrensutsättning av upphandling använda ett förfarande där principerna enligt 3 § 1 mom. följs. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsern eller anbudsförfrågan beskriva det upphandlingsförfarande som används. Den upphandlande enheten kan vid sina upphandlingar enligt detta kapitel också tillämpa de förfaranden som avses i 5 kap.

Utöver det som föreskrivs i 2 mom. får den upphandlande enheten använda direktupphandling i enskilda fall vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster enligt detta kapitel, om det med hänsyn till tryggheten av ett för klienten betydelsefullt vård- eller klientförhållande skulle vara uppenbart oskäligt eller särskilt oändamålsenligt att ordna ett anbuds förfarande eller byta tjänsteleverantör.

101 §

Annonsering om nationell upphandling

Den upphandlande enheten ska genom att använda den blankett som är avsedd för nationella upphandlingsannonser sända en annons om en sådan upphandling eller projekttävling enligt 25 § som uppgår till minst det nationella tröskelvärdet för elektronisk publicering på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi på finska, svenska eller båda språken. De myndigheter som avses i 3 § 1 mom. i språklagen (423/2003) ska sörja för befolkningens informationsbehov på det sätt som avses i 32 § 3 mom. i språklagen.

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

Den upphandlande enheten får även publicera en upphandlingsannons på ett eller flera andra språk än finska eller svenska. Den upphandlande enheten får dessutom publicera en upphandlingsannons i andra medier. En annons får inte publiceras någon annanstans förrän den har publicerats på det sätt som avses i 1 mom. När en upphandlande enhet publicerar en upphandlingsannons på två eller flera språk samtidigt ska den upphandlande enheten i förfrågningsunderlaget specificera vilken språkversion som är rättskraftig.

Den upphandlande enheten ska publicera en annons i efterhand om en upphandling och en projekttävling enligt detta kapitel. Annonserna i efterhand ska sändas inom 30 dagar från det att ett upphandlingskontrakt har ingåtts.

101 a §

Annonsering om upphandling av social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänsteupphandlingar

Den upphandlande enheten ska annonsera om upphandling av social- och hälsovårdstjänster enligt detta kapitel samt om andra särskilda tjänsteupphandlingar på det sätt som föreskrivs i 7 kap.

102 §

Innehållet i en nationell upphandlingsannons

---

103 §

Informationsutbyte

---

105 §

Anbudsgivares lämplighet och uteslutning av anbudsgivare

I fråga om uteslutning av anbudssökande och anbudsgivare ur anbudsförfarandet och vid ställande av krav på lämplighet vid sådan upphandling enligt 25 § som uppgår till minst det nationella tröskelvärdet tillämpas bestämmelserna i 80—86 och 88 §, om inte den upphandlande enheten anger något annat i upphandlingsdokumenten. Dessutom tillämpas bestämmelserna om underleverans i 77 §, om byte av underleverantörer i 78 § och om grupper och resursenheter i 92 §, om inte den upphandlande enheten anger något annat i upphandlingsdokumenten.

Vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster samt vid andra särskilda tjänsteupphandlingar ska den upphandlande enheten tillämpa de grunder för uteslutning som anges i 80 § och den kan tillämpa de grunder för uteslutning som anges i 81 § på anbudssökande och anbudsgivare. Grunderna för uteslutning kan också tillämpas på underleverantörer och

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

resursenheter. På avhjälpande åtgärder som anbudssökande och anbudsgivare eller deras underleverantörer vidtar och på ställande av krav på lämplighet kan bestämmelserna i 82—86 och 88 § tillämpas.

106 §

Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Om den upphandlande enheten vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster samt vid andra särskilda tjänsteupphandlingar använder endast det lägsta priset som grund för bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, upphandlingsbeslutet eller den särskilda rapporten om upphandlingsförfarandet.

124 §

Rapport om upphandlingsförfarandet

För upphandlingskontrakt som överskrider EU-tröskelvärdena samt för upphandlingskontrakt om i bilaga E avsedd tjänsteupphandling som överskrider det nationella tröskelvärdet, ramavtal som ingås, i 43 § 3 mom. avsedd upphandling som grundar sig på ramavtal eller dynamiskt inköpssystem som införs ska det utarbetas en rapport. Någon separat rapport behöver inte utarbetas när motsvarande uppgifter framgår av beslutet om upphandling, annonsen i efterhand eller av andra upphandlingsdokument. Rapporten ska innehålla följande:

-
- 11) en beskrivning av de intressekonflikter som eventuellt konstaterats i upphandlingsförfarandet och de åtgärder som vidtagits med anledning av dem,
  - 12) en beskrivning av hur den upphandlande enheten har förberett upphandlingen.
-

125 §

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Upphandlingsförfarandet får avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning. Upphandlingsförfarandet vid upphandling som överstiger de tröskelvärden som anges i 26 § ska avbrytas, om endast ett anbud har lämnats i ett öppet förfarande enligt 32 §. Om den upphandlande enheten fortfarande vill genomföra upphandlingen av föremålet för kontraktet som offentlig upphandling, ska den ordna ett nytt anbuds förfarande. Ett nytt anbuds förfarande ska ordnas endast en gång. Någon skyldighet att avbryta upphandlingsförfarandet föreligger inte, om den upphandlande enheten har genomfört en marknadsundersökning enligt 65 § eller delat upp upphandlingen i delar i enlighet med vad som föreskrivs i 75 §. Avvikelse från skyldigheten att avbryta upphandlingsförfarandet i en situation där endast ett anbud har lämnats får även göras av särskilt vägande skäl.

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

136 §

Ändring av upphandlingskontrakt under kontraktperioden

I upphandlingskontraktet eller ramavtalet får inte göras några väsentliga ändringar under kontraktperioden utan ett nytt upphandlingsförfarande enligt denna lag. Som en väsentlig ändring betraktas åtminstone

-----

Trots bestämmelserna i 1 mom. är det tillåtet att göra en ändring i upphandlingskontraktet eller ramavtalet utan ett nytt upphandlingsförfarande

-----

5) om det är fråga om en ändring av ringa värde vid upphandling som gäller de tjänster som avses i bilaga E samt vid koncessioner underskrider de nationella tröskelvärdena, vid andra upphandlingar underskrider EU-tröskelvärdena eller vid byggentreprenader enligt 25 § 1 mom. 2 punkten underskrider tröskelvärdet, och att ändringen inte påverkar kontraktets övergripande karaktär.

141 §

Konkurrens- och konsumentverkets framställning till marknadsdomstolen

Om den upphandlande enheten som direktupphandling har gjort en upphandling som överstiger EU-tröskelvärdena eller har genomfört en byggentreprenad eller gjort en i bilaga E avsedd tjänstepphandling eller ingått en koncession som överstiger de nationella tröskelvärdena utan en grund som anges i denna lag och om det i ärendet redan har ingåtts ett upphandlingskontrakt, kan Konkurrens- och konsumentverket göra en framställning till marknadsdomstolen om att

146 §

Föremålet för och begränsningar av ändringssökande

Ett beslut eller annat avgörande av en upphandlande enhet kan inte föras till marknadsdomstolen genom besvär när beslutet eller avgörandet gäller

-----

2) den upphandlande enhetens i 124 § avsedda beskrivning av hur upphandlingen har förberetts, eller

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

150 §

Hur ändringssökande påverkar ingående av ett upphandlingskontrakt

Den upphandlande enheten får inte ingå ett upphandlingskontrakt om en upphandling vars värde uppgår till minst EU-tröskelvärdet, om ärendet har förts till marknadsdomstolen genom besvär.

---

154 §

Påföljder som bestäms av marknadsdomstolen

Ogiltighetspåföljd, påföljdsavgift och förkortning av kontraktperioden kan bestämmas endast vid byggentreprenader som överskrider det nationella tröskelvärdet, vid upphandling och koncession som gäller i bilaga E avsedda tjänster och överstiger det nationella tröskelvärdet samt vid annan upphandling som överstiger EU-tröskelvärdet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 75 § 1 mom. och 125 § 1 mom. träder dock i kraft först den 1 oktober 2026.

Bestämmelserna i 15 § 2 mom. tillämpas från och med den 1 juli 2027. Det momentet tillämpas dock först från och med den 1 juli 2029 på sådana anknutna enheter vars huvudsakliga syfte är att producera lagstadgade hälso- och sjukvårdstjänster som direkt upprätthåller liv och hälsa eller sådana centraliserade tjänster inom den specialiserade hälso- och sjukvården som anges i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), eller informationssystem för produktion av dessa tjänster.

Oberoende av den förutsättning för anlåtande av en anknuten enhet som föreskrivs i 15 § 2 mom. i denna lag får den upphandlande enheten fram till den 30 september 2026 ingå nya tidsbundna avtal som avses i nämnda paragraf med sin anknutna enhet. Giltighetstiden för dessa avtal får vara högst ett år.

Om den förutsättning för användning av en anknuten enhet som föreskrivs i 15 § 2 mom. inte uppfylls, får den upphandlande enheten till och med den 30 juni 2027 utnyttja kontrakt som den ingått med sin anknutna enhet före ikraftträdandet av denna lag. Den upphandlande enheten ska säga upp sådana kontrakt så att de upphör senast den nämnda dagen. Om en uppsägning av ett kontrakt skulle ha exceptionellt oskäligen följder eller en uppsägning av ett kontrakt är förenad med betydande ekonomiska risker, kan kontraktet dock av tvingande hänsyn till det allmänna intresset sägas upp så att det upphör senast den 30 juni 2030. Den upphandlande enheten ska senast den 30 september 2026 göra en anmälan om ett sådant kontrakt till Statskontoret. Statskontoret publicerar uppgifter om anmälningar på sin webbplats.

På upphandlingsförfaranden som inletts före denna lags ikraftträdande och som var anhängiga vid ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) 2 § 1 och 2 mom., 4 § 34 punkten, 62 § 1 mom. 7 punkten, 82 §, det inledande stycket i 84 § 1 mom., 84 § 2 och 5 mom. samt 86 § 4—8 mom., av dem 86 § 4 mom. sådant det lyder i lag 500/2021, och

fogas till 4 § en ny 35 punkt, till 75 § ett nytt 4 mom. och till 128 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Lagens ändamål

Denna lag har till ändamål att effektivisera användningen av allmänna medel och främja innovativ och ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar upphandling av hög kvalitet. Lagens ändamål är att beakta tillgodoseendet av försörjningsberedskapen och säkerhetsaspekterna vid offentlig upphandling och garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggtreprenader vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

De upphandlande enheterna ska sträva efter att ordna och planera sin upphandling så att den kan genomföras på ett så kostnadseffektivt och högkvalitativt sätt som möjligt genom att utnyttja befintliga konkurrensförhållanden. För att minska de administrativa uppgifterna i anslutning till upphandlingen kan de upphandlande enheterna utnyttja ramavtal samt genomföra gemensamma upphandlingar eller utnyttja andra samarbetsmöjligheter vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

---

4 §

Definitioner

I denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den avses med

34) *program och programmaterial* ett audiovisuellt program som avses i 3 § 1 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation samt radioprogram,

35) *resursenhet* en enhet som är fristående från anbudssökanden eller anbudsgivaren och vars kapacitet anbudssökanden eller anbudsgivaren utnyttjar för att uppfylla de krav som den upphandlande enheten ställer i fråga om ekonomisk och finansiell ställning enligt 85 § i upphandlingslagen eller i fråga om teknisk prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer enligt 86 § i den lagen.

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

62 §

Annonser om upphandling

Den upphandlande enheten ska sända följande annonser för publicering:

7) en annons i efterhand om de upphandlingar och koncessioner som avses i 1—4 punkten, om det leverantörsregister som avses i 6 punkten och om direktupphandlingar som avses i 43 och 44 §,

75 §

Beskrivning av föremålet för upphandlingen

Den upphandlande enheten får i beskrivningen av föremålet för upphandlingen ställa sådana villkor avseende säkerhet och beredskap genom vilka det kan säkerställas att en produkt, tjänst eller entreprenad som upphandlas finns tillgänglig, fungerar och kan användas störningsfritt på det sätt som förutsätts i anbudsförfrågan för föremålet för upphandlingen under hela dess livscykel. Upphandlingar som hänför sig till beredskap får konkurrensutsättas villkorligt.

82 §

Byte av underleverantörer

En upphandlande enhet får i enlighet med 85—87 § kontrollera om det föreligger grunder för att utesluta underleverantörer med stöd av 83 eller 84 §. På en underleverantör tillämpas då vad som i de nämnda paragraferna föreskrivs om anbudssökande och anbudsgivare. Om en obligatorisk grund för uteslutning gäller i fråga om en underleverantör, ska den upphandlande enheten kräva att anbudsgivaren byter ut underleverantören. Om en sådan av provning beroende uteslutningsgrund som avses i 81 § i upphandlingslagen gäller i fråga om en underleverantör får den upphandlande enheten kräva att underleverantören byts ut mot en annan underleverantör.

84 §

Obligatoriska grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller en anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att anbudssökanden, anbudsgivaren eller underleverantören, eller en ledamot i dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden, anbudsgivaren eller underleverantören, genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts till straff för något av följande brott:

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a § i strafflagen, arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 §, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ockerliknande diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 §, anlåtande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §, grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 § eller grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a § i den lagen.

En anbudssökande eller anbudsgivare får inte uteslutas ur ett anbudsförfarande, om

- 1) mer än fem år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 1 eller 3 mom. eller en försummelse som avses i 4 mom. gavs, eller
- 2) mer än tre år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 2 mom. gavs.

86 §

Utredning av huruvida grunder för uteslutning föreligger och lämplighetskraven uppfylls

---

I fråga om de obligatoriska grunder för uteslutning som avses i 84 § i denna lag ska som bevismedel enligt 1 mom. godkännas ett utdrag enligt 6 § 8 mom. och 6 b § i straffregisterlagen (770/1993) eller ett straffregisterutdrag utfärdat av en behörig myndighet i ursprungslandet eller etableringslandet för anbudssökanden, anbudsgivaren eller dennas resursenhet eller underleverantör eller en medlem i dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som utövar representations-, besluts- eller tillsynsmakt. Ett straffregisterutdrag får inte vara äldre än tolv månader. En upphandlande enhet, eller en anbudssökande, anbudsgivare eller dennas resursenhet eller underleverantör får inte ta en kopia av straffregisterutdraget eller spara det för egen del. Den upphandlande enheten ska när grunderna för uteslutning har utretts förstöra straffregisterutdraget eller returnera det till den person som utdraget gäller. Uppgifter som framgår av straffregistret får inte uppges för andra personer än sådana som nödvändigt behöver dem för att utreda grunderna för uteslutning. Om ovannämnda utdrag eller intyg inte utfärdas i anbudssökandens, anbudsgivarens eller dennas resursenhets eller underleverantörs etableringsland, ska i stället för dessa som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt lagstiftningen i etableringslandet som avlagts av en representant för anbudssökanden eller anbudsgivaren.

I fråga om 81 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten ska ett intyg utfärdat av en behörig myndighet godkännas som bevis. Om sådana intyg inte utfärdas i anbudssökandens eller anbudsgivarens etableringsland, ska som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt etableringslandets lagstiftning som avlagts av en representant för anbudssökanden, anbudsgivaren eller dennas resursenhet eller underleverantör.

Bevis på en anbudssökandes, anbudsgivares eller dennas resursenhets eller underleverantörs ekonomiska och finansiella ställning kan utgöras av ett eller flera av de dokument som anges i bilaga E. Om en anbudssökande, anbudsgivare eller dennas underleverantör eller resursenhet av

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

godtagbara skäl inte kan lämna de dokument som den upphandlande enheten begär, får denna redogöra för sin ekonomiska och finansiella ställning med hjälp av något annat dokument som den upphandlande enheten godtar.

Bevis på en anbudssökandes, anbudsgivares eller dennas resursenhets eller underleverantörs tekniska kvalifikationer får lämnas i en eller flera av de former som anges i bilaga E, beroende på arten, mängden eller betydelsen av och användningsändamålet för föremålet för upphandlingen.

En upphandlande enhet får inte kräva att den valda anbudsgivaren, eller dennas resursenhet eller underleverantör lägger fram bevis för de ändamål som avses i 1 mom. om den upphandlande enheten kan få tillgång till behövliga intyg, utredningar och övriga uppgifter via en kostnadsfri databas i Finland eller någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En anbudsgivare ska inte vara tvungen att lämna in dokument som bevis, om den upphandlande enheten redan innehar de behövliga, uppdaterade dokumenten.

128 §

Tillämpning av upphandlingslagens bestämmelser om ändringsökande och påföljder

-----
Ett beslut eller annat avgörande av en upphandlande enhet om att ett upphandlingskontrakt inte delas upp i delar med stöd av 79 § kan inte föras till marknadsdomstolen genom besvär.

Denna lag träder i kraft den

_____
20 .
_____

Lag

om ändring av 6 b § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 b § 2 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 1399/2016, och
fogas till 6 b § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 1399/2016, 502/2021 och 418/2026, nya 9 och 10 punkter som följer:

6 b §

I utdraget antecknas uppgifter om lagakraftvunna beslut genom vilket personen har dömts för
-----

8) arbetarskyddsbrott med stöd av 47 kap. 1 § i strafflagen, arbetstidsbrott med stöd av 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet med stöd av 47 kap. 3 §, ockerliknande diskriminering i arbetslivet med stöd av 47 kap. 3 a §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet med stöd av

Riksdagens svar RSV 87/2026 rd

47 kap. 5 § eller anlåtande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd med stöd av 47 kap. 6 a § i den lagen,

9) grovt bokföringsbrott med stöd av 30 kap. 9 a § i strafflagen,

10) grov miljöförstöring med stöd av 48 kap. 2 § i strafflagen eller grovt naturskyddsbrott med stöd av 48 kap. 5 a § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den

_____

20 .

_____

Lag

om ändring av lagen om vattentjänster

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen om vattentjänster (119/2001) en ny 4 f § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 f §

En anknuten enhets ställning inom vattentjänster

På ett sådant vattentjänstverk eller partivattentjänstverk som är en enhet anknuten till den upphandlande enheten enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) tillämpas inte den i 15 § 2 mom. i den lagen föreskrivna förutsättningen för användning av en anknuten enhet.

Denna lag träder i kraft den

_____

20 .

_____

Riksdagens svar RSv 87/2026 rd

Helsingfors 10.6.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare